

ผู้สงบอย่างแท้จริง

ดร. สนั่น วรรณ

ผู้สงบอย่างแท้จริง

ดร. สนั่น วรอุไร

ผู้ส่งบออย่างแท้จริง
ดร.สนอง วรอรุ

ชมรมกัลยาณธรรม
หนังสือดีอันดับที่ ๑๔๓

- พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๘,๐๐๐ เล่ม มกราคม ๒๕๕๔
- จัดพิมพ์และเผยแพร่ : ชมรมกัลยาณธรรม
เป็นธรรมทานโดย ๑๐๐ ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ
อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐
โทรศัพท์ ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓, ๐๒-๗๐๒-๙๖๒๔
โทรสาร ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓
- ภาพปก + ภาพประกอบ : นฤมล จันทร์ศรี
- รูปเล่ม : วัชรพล วงษ์อนุศาสน์
- แยกสี : แคนนากกราฟฟิก
โทรศัพท์ ๐๘-๖๓๑๔-๓๖๕๑
- พิมพ์ที่ : บริษัท ชุมทองอุตสาหกรรมและการพิมพ์ จำกัด
โทร. ๐-๒๘๘๕-๗๘๗๑-๓ โทรสาร ๐-๒๘๘๕-๗๘๗๔

คำนำ

ในครั้งพุทธกาล พระพุทธะได้ตรัสถามพระสารีบุตร ในขณะที่ยังเป็นเสขบุคคล ในทำนองที่ว่า “สารีบุตร ท่านยังมีได้บรรลุอรหัตผล ทำไมท่านจึงรู้เรื่องของพระอรหันต์” และพระสารีบุตรกราบทูลตอบว่า “ข้าพระองค์รู้ตามครรลองแห่งธรรมพระพุทธเจ้าค่ะ”

ดังนั้นการเขียนเรื่อง “ผู้สงบอย่างแท้จริง” จึงเขียนขึ้นตามครรลองแห่งธรรม ท่านผู้อ่านโปรดอย่าได้เข้าใจผิดว่าผู้เขียนบรรลุธรรมสูงสุดแล้ว

ผู้เขียนกราบขอมาพ่อแม่ครูบาอาจารย์ โปรดยกโทษให้ด้วย หากมีความผิดพลาดประการใดในเรื่องที่เขียนขึ้นนี้ และอนุโมทนาทุกท่านที่ร่วมกระทำความดี ให้เรื่องที่เขียนนี้สำเร็จเป็นรูปเล่ม และบุญที่เกิดจากการเผยแพร่ธรรมในครั้งนี้ จงบันดาลให้ผู้ร่วมกระทำความดีทุกท่าน มีปัญญาเห็นถูก มีดวงตาเห็นธรรม นำพาชีวิตไปสู่ความสงบอย่างแท้จริง ในอนาคตอันใกล้ จงทุกท่านทุกคน เทอญ.

สนอง วรอุไร

สารบัญ

ความสงบคืออะไร	๗
กฎธรรมชาติ	๙
ความสงบของชีวิต	๑๓
สัตว์บุคคลมีการเวียนตาย-เวียนเกิด	๑๙
อารมณ์สงบด้วยสติ	๒๓
อารมณ์สงบด้วยฌาน	๒๗
อารมณ์สงบด้วยปัญญาเวทียัตถิโรธ	๓๑
สงบใจ แต่กายยังไม่สงบ	๓๕
ผู้สงบอย่างแท้จริง	๓๙

ผู้สงบอย่างแท้จริง

ความสงบคืออะไร

ความสงบ หมายถึง กลับเป็นปกติ ระวัง ไม่กำเริบ
ปราศจากสิ่งรบกวน ฯลฯ ตัวอย่างเช่น

สงบใจ หมายถึง ทำใจไม่ให้เกิดกำเริบ

สงบกาย หมายถึง ร่างกายที่ปราศจากสิ่งรบกวน
หรือหมายถึงร่างกายที่ไม่อาพาธ ไม่เจ็บป่วย

สงบอารมณ์ หมายถึง ระวังอารมณ์

กฎกรรมชาติ

กฎกรรมชาติ หมายถึง กำหนดอันแน่นอนตายตัวที่
ธรรมชาติกำหนดขึ้น หรือหมายถึงกฎที่เป็นไปตามธรรมดา
ของโลก ในธรรมชาติมีกฎที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับความเป็นไป
ของชีวิตสัตว์บุคคล ได้แก่ กฎแห่งการทำหน้าที่ของจิต
(psychic law) และกฎแห่งการกระทำของสัตว์บุคคล หรือ
ที่เรียกว่ากฎแห่งกรรม (karmic law)

๑. กฎแห่งการทำหน้าที่ของจิต สามารถประมวล
ได้เป็นหลักใหญ่ ดังนี้

(๑). จิตรับสิ่งกระทบเข้าปรุงอารมณ์

(๒). จิตสังร่างกาย

(๓). จิตสังสมผลของกรรมที่สัตว์บุคคลได้กระทำ
แล้ว

๒. กฎแห่งกรรม

มนุษย์สามารถจะทำการมได้ด้วยการคิด (มโนกรรม)
ทำการมได้ด้วยการพูด (วจีกรรม) และทำการมได้ด้วยการ
กระทำทางกาย (กายกรรม) ผู้ใดคิดแล้ว หรือพูดแล้ว
ผลของการกระทำนั้นย่อมถูกเก็บสังสมไว้ในดวงจิต
การกระทำที่ไม่ผิดกฎ กติกา ของสังคมบ้านเมือง การกระทำ
ที่ไม่ผิดศีล และการกระทำที่ไม่ผิดธรรม ถือว่าเป็นการกระทำ
ที่ดี (กุศลกรรม) ผู้ที่คิด พูด ทำดีแล้ว ย่อมมีกุศลกรรม
เก็บสังสมอยู่ภายในดวงจิต เมื่อกรรมดีให้ผลเป็นกุศลวิบาก
ผู้ทำการมดีย่อมได้รับผลแห่งกุศลวิบากนั้น มีอานิสงส์เป็น
ความสะอาดราบรื่น ปราศจากปัญหาให้ต้องแก้ไข ตรงกันข้าม
ผู้ที่คิด พูด ทำไม่ดี ย่อมมีอกุศลกรรมเก็บสังสมอยู่ภายใน
ดวงจิต เมื่อกรรมไม่ดีให้ผลเป็นอกุศลวิบาก ผู้ทำการมไม่ดี

ย่อมได้รับผลแห่งอกุศลวิบากนั้น มีอานิสงส์เป็นความขัดข้อง ไม่สะดวกราบรื่น และมีปัญหาให้ต้องแก้ไข

ดังนั้น ความเป็นไปของชีวิตของสัตว์บุคคล จึงต้อง ดำเนินไปภายใต้กฎธรรมชาติ อย่างน้อยสองกฎที่กล่าวถึงนี้ และหากผู้ใดสามารถพัฒนาจิตจนมีความรู้ยิ่งยวด (อภิปัญญา) และสามารถรู้ เห็น เข้าใจ การกระทำที่ตนได้ทำไว้เป็นเหตุใน อดีตหรือในภพก่อน แล้วสืบต่อมาให้ผลอยู่ในภพปัจจุบัน ผู้นั้นยังมีความระมัดระวังในการทำกรรมของตัวเองมิให้ พลังพลาด อันนำผลเสียหายมาให้กับชีวิต ผู้รู้ไม่จริงแท้หรือ ผู้มีความเห็นผิด นิยมประพฤติกุศลธรรมกันอยู่ในปัจจุบัน ใช้ความเห็นผิวนำทางให้กับชีวิต โอกาสที่จะทำกรรมไม่ดีจึง เกิดขึ้นง่าย เมื่อกรรมไม่ดีให้ผล ย่อมเป็นพลังผลักดันชีวิต ให้ดำเนินไปในแนวทางแห่งความวิบัติได้ในชาติที่เป็นปัจจุบัน หรือหากทำกรรมไม่ดีไว้เป็นเหตุให้เกิดผลในชาติถัดไป ผู้ ทำกรรมไม่ดี ยังต้องเสวยอกุศลวิบากนั้นอยู่ ดังนั้นผู้ที่เข้า ถึงความจริงของชีวิตได้แล้ว จึงไม่ประมาทในการทำกรรม หรือย่อมจะพิถีพิถันในการทำกรรมให้กับตัวเอง

ความสงบของชีวิต

ชีวิตประกอบขึ้นด้วยร่างกายและจิตใจ ตราบใดที่องค์ประกอบของชีวิต ยังทำหน้าที่ได้ถูกต้องตามธรรมชาติ ความสงบของชีวิตย่อมเกิดขึ้น ตรงกันข้าม ตราบใดที่ร่างกายและจิตใจ ทำหน้าที่ผิดไปจากธรรมชาติ การดำเนินชีวิตย่อมมีความขัดข้อง และมีปัญหาให้ต้องแก้ไข เช่น ร่างกายเกิดเป็นความเจ็บป่วย มีสิ่งภายนอกเข้าไปทำให้สมดุลของดิน น้ำ ไฟ ลม ผันแปร แล้วส่งผลกระทบต่อ ไปรบกวนการทำหน้าที่ของระบบอวัยวะให้เกิดเป็นความบกพร่อง คือไม่สามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติ การดำรงชีวิตย่อมมีความขัดข้อง

มีปัญหาให้ต้องปรับแก้ไข หรือจิตใจถูกครอบงำด้วยความเห็นผิด ยึดเอาสิ่งกระทบไม่ดีเข้าปรงอารมณ์ แล้วปล่อยวางอารมณ์ไม่ได้ ทำให้เกิดอารมณ์ฟุ้งซ่าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แสดงออกทางร่างกาย ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพเลียบหาย

ความสงบของชีวิตจะเกิดขึ้นได้ บุคคลต้องมีร่างกายที่สมบูรณ์และแข็งแรง การจะเป็นเช่นนี้ได้บุคคลต้องประพาสเหตุให้ถูกตรงดังนี้คือ

๑. **บริโภคอาหารดี** และเหมาะสมกับวัยของชีวิต อาหารดีสำหรับผู้มีอายุอยู่ในวัยเด็ก ต้องเป็นอาหารที่อุดมด้วยไขมัน โปรตีน แป้ง วิตามินและเกลือแร่ ซึ่งมีมากในผักและผลไม้ อาหารประเภทดังกล่าวนี้ จำเป็นที่ร่างกายนำไปสร้างเสริมสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นเป็นความเจริญเติบโต ตรงกันข้ามอาหารดีสำหรับผู้สูงอายุ ควรบริโภคผักและผลไม้ให้มาก ที่อุดมไปด้วยวิตามินและเกลือแร่ พร้อมกับลดการบริโภคอาหารที่มีไขมัน โปรตีน และแป้งให้น้อยลง

๒. **อากาศ**ที่บุคคลสุดหยาใจเข้าสู่ร่างกาย ต้องเป็น อากาศดีไม่มีมลพิษปนเปื้อน อากาศดีได้แก่ อากาศภายในตัวร่มเงาของต้นไม้ อากาศบนภูเขาสูงที่อยู่ห่างไกลชุมชนเมือง อากาศภายในหลังฝนตกเป็นอากาศดี อากาศริมทะเล หรือ หมู่เกาะ เป็นอากาศดี ฯลฯ

๓. **มีการขับถ่ายดี** หมายถึง ร่างกายสามารถกำจัด สิ่งที่มาเกินพอ หรือสิ่งที่ร่างกายไม่จำเป็นต้องใช้ หรือ สิ่งอันเป็นพิษต่อร่างกาย ออกไปภายนอกร่างกาย การจะเป็น เช่นนี้ได้ ต้องบริโภคอาหารที่ย่อยง่าย และดื่มน้ำให้พอเพียง ที่ร่างกายจะนำไปในการย่อยสลายอาหาร และใช้ละลาย ของเสียของที่ร่างกายไม่ใช้แล้วออกไปภายนอก

๔. **ออกกำลังกายดี** หมายถึง บุคคลควรทำกิจกรรม ต่างๆ ที่สามารถทำได้ด้วยตนเอง โดยไม่ใช้หรือวานผู้อื่นทำให้ เช่น เดินออกกำลัง ทำสวน ขับขี่จักรยาน หรือไปตลาดเพื่อ จับจ่ายใช้สอยสิ่งจำเป็นกับชีวิตมาบริโภคใช้สอย

๕. **มีการพักผ่อนดี** พักผ่อนให้พอเพียงต่อความต้องการของร่างกาย เมื่อตื่นขึ้นมาแล้ว มีอารมณ์สดชื่น กระปรี้กระเปร่า

๖. ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย จะเกิดขึ้นได้ บุคคลต้องทำชีวิตให้มี**ความสงบระงับ** คือไม่เอาเรื่องของคนอื่นมาทับถมใจของตัวเอง ให้เศร้าหมองด้วยกิเลส

ผู้เขียนมีประสบการณ์ตรง ที่ได้เห็นบุคคลผู้สูงอายุทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอายุยืนยาวมากกว่า ๙๐ ปีขึ้นไป และยังมีสุขภาพกายใจสมบูรณ์แข็งแรง จากการพูดคุยหรือสนทนากัน ผู้เขียนจับประเด็นได้ว่า บุคคลทั้งสองท่าน มีพฤติกรรมที่ตรงกันอยู่ ๓ อย่างคือ รับประทานอาหารสดที่อุดมด้วยวิตามินและเกลือแร่ โดยเก็บหาพืชผักที่ขึ้นอยู่รอบรั้วบ้าน มาปรุงเป็นอาหารรับประทานจนหมดไปวันๆ บุคคลทั้งสองท่านชอบที่จะทำสิ่งต่างๆด้วยตัวเอง โดยไม่ใช้หรือวานผู้อื่นทำให้ และที่สำคัญที่สุด บุคคลทั้ง ๒ ท่าน ไม่เอาเรื่องของคนอื่น มาเป็นกิเลสทับถมใจตัวเอง หรือพูดได้ว่าเป็นผู้มีจิตอิสระจากเรื่องของคนอื่นนั่นเอง

ฉะนั้น หากผู้อ่านประสงค์มีอายุอยู่ยืนยาว ต้องปฏิบัติตนอย่างน้อย ๓ อย่างคือ บริโภคอาหารให้เหมาะสมกับวัย ออกกำลังกายด้วยการทำงานด้วยตนเอง และมีจิตเป็นอิสระจากเรื่องของคนอื่น

ในพระราษฏ์ท่ายก่อนพระพุทธรโคคค จะเสด็จดับขันธ
ปริณิพพาน พระพุทธรได้ตรัสกับพระอานนท ที่ปาวาลเจดีย์
ใกล้กรุงเวสาลี ในทำนองที่ว่า “ผู้ใดเจริญอิทธิบาท ๔* ให้มาก
กระทำให้มากได้แล้ว หากปรารถนามีอายุยืนยาว ตลอดกับ
หรือเกินกว่ากับ ย่อมทำได้” สรุปลงได้ว่า ความสงบของ
ชีวิต หมายถึงทำกายให้สงบ และทำใจให้สงบนั่นเอง

* **อิทธิบาท ๔** เป็นคุณธรรมที่นำสู่ความสำเร็จ

๑. **ฉันทะ** - ได้แก่ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น

๒. **วิริยะ** - ได้แก่ ความพยายามทำในสิ่งนั้น

๓. **จิตตะ** - ได้แก่ ความเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น

๔. **วิมังสา** - ได้แก่ การพิจารณาใคร่ครวญ หาเหตุผลในสิ่งนั้น

สัตว์บุคคลมีการเวียนตาย-เวียนเกิด

เมื่อใดที่รูปและนามมาประกอบกันขึ้นเป็นสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่า “สัตว์” แล้ว ไม่ว่าจะอยู่ในภพใดของวัฏฏะ ย่อมมีชีวิตดำเนินไปตามกฎธรรมชาติ คือ มีการเกิด มีการแก่ และมีการตาย เป็นสมบัติประจำรูปนาม การเกิด หมายถึงการที่จิตเข้าอยู่อาศัยในร่างใหม่ การแก่ หมายถึงร่างชำรุดหรือชราภาพทำหน้าที่ได้ไม่สมบูรณ์ การตาย หมายถึงจิตออกจากร่างเดิมแล้วไปหาร่างใหม่อยู่อาศัย ที่ร่างเดิมให้ธาตุทั้งสี่แตกสลาย กลับสู่ธรรมชาติดั้งเดิมที่จากมา

การเกิดของสัตว์มีอยู่ ๔ แบบ คือ

๑. เกิดในครรภ์ (ชลาพุชะ)
๒. เกิดในไข่ (อณทชะ)
๓. เกิดในที่ชื้นแฉะ (สังเสทชะ)
๔. เกิดโดยวิธีผุดขึ้นและโตเต็มวัยทันที (โอปปาติกะ)

จากประสบการณ์ของผู้เขียนพบว่า การเกิดของมนุษย์เป็นไปได้ ๓ แบบ ยกเว้นยังไม่พบมนุษย์เกิดขึ้นในฟองไข่ เหมือนกับการเกิดขึ้นของเป็ด ไก่ นก จระเข้ ฯลฯ การเกิดเป็นสัตว์ที่มีโครงสร้างไม่เหมือนกัน และมีอายุขัยมากน้อยไม่เท่ากัน เป็นด้วยเหตุแห่งกรรมที่บุคคลสร้างและสั่งสมไว้ในดวงจิตไม่เหมือนกัน เมื่ออายุขัยของร่างกายเวียนบรรจบ หรือกรรมบางอย่างให้ผลตัดรอน จิตย่อมออกจากร่างเดิมแล้วโคจรไปหาร่างใหม่อยู่อาศัย ตามชนิดของกรรมที่มีอยู่ในดวงจิต กุศลกรรมมีพลังผลักดันจิตวิญญาณให้โคจรไปเข้าอยู่อาศัยในร่างใหม่ที่เป็นสุคติภพ อกุศลกรรมมีพลังผลักดันจิตวิญญาณให้โคจร ไปเข้าอยู่อาศัยในร่างใหม่ที่เป็นทุคติภพ แต่ละภพชาติที่จิตโคจรไปเกิดเป็นรูปนาม (สัตว์) อยู่ในภพใหม่มีมากจนไม่สามารถนับได้ ทั้งนี้ล้วนเป็นจิตดวงเดิมที่ยังมีกิเลสฝังแน่นอยู่ภายใน ส่วนร่างกายที่จิตวิญญาณ

เข้าอยู่อาศัย ล้วนต่างดำเนินไปตามกฎธรรมชาติ คือมีเกิด มีดับ หนีภพชาติไม่ถ้วน (อนันต์) การโคจรของจิตไปเข้าอยู่ อาศัยในร่างใหม่ เนื่องมาจากจิตยังไม่สงบ ยังมีกิเลสผลักดัน ให้เกิดเป็นอารมณ์ปรุงแต่งอยู่ภายใน จิตใตยังมีกิเลสผูกมัดใจ เรียกจิตนั้นว่า ยังมีสังโยชน์** ซึ่งมีอยู่ ๑๐ อย่างด้วยกัน สังโยชน์ทั้ง ๑๐ อย่างเป็นเหตุให้จิตไม่สงบ เป็นเหตุให้จิตมีการเวียนตาย-เวียนเกิดไม่รู้จบสิ้น

**สังโยชน์ ๑๐ ได้แก่ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส กามราคะ ปฏิฆะ รุปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา

อารมณ์สงบด้วยสติ

คำว่า “สติ” หมายถึง สิ่งที่เราระลึกได้ นึกได้ ไม่ลืม สติมีอยู่ในจิตที่พัฒนาดีแล้ว ผู้ใดพัฒนาจิตตามแนวของ สมถกรรมฐาน คือใช้อย่างใดอย่างหนึ่งในกรรมฐาน ๔๐ มาเป็นตัวฝึกให้จิตมีสติ กรรมฐาน ๔๐ ประกอบขึ้นด้วย

๑. **กสิณ ๑๐** หมายถึง วัตถุอันจูงใจให้จิตเข้าไป ผูกอยู่ ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ สีเขียว สีเหลือง สีแดง สีขาว แสงสว่าง ที่ว่าง

๒. **อสุภะ ๑๐** หมายถึง สภาพที่ไม่งามของร่างกาย ได้แก่ ศพเน่าพอง ศพมีสีเขียวคล้ำ ศพมีน้ำเหลืองไหล ศพที่ขาดกลางตัว ศพที่มีสัตว์แทะกิน ศพที่มีมือ เท้า ศีรษะขาด ศพที่ถูกลับเป็นท่อนๆ ศพที่มีโลหิตไหลอาบ ศพที่มีตัวหนอน ไต่ยั้วเยี้ย ศพที่เหลือแต่โครงกระดูก

๓. **อนุสติ ๑๐** หมายถึง อารมณ์ที่ควรระลึกถึงบ่อยๆ ได้แก่ ระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า ระลึกถึงคุณของพระธรรม ระลึกถึงคุณของพระสงฆ์ ระลึกถึงคุณของศีลที่ตนรักษา ระลึกถึงคุณของท่านที่ตนบริจาคแล้ว ระลึกถึงคุณที่ทำให้คนเป็นทเววดา ระลึกว่าร่างกายเป็นสิ่งไม่งาม ระลึกถึงลมหายใจเข้า-ออก ระลึกถึงธรรมเป็นสิ่งที่สงบระงับกิเลสและความทุกข์

๔. **พรหมวิหาร ๔** ได้แก่ ธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของพรหม ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

๕. **อาหาเรปฏิกูลสัญญา ๑** ได้แก่ ระลึกถึงอาหารว่า เป็นสิ่งสกปรกเกิดจากสิ่งโสโครก

๖. จตุธาตวัตถถาน ๑ ได้แก่ ระลึกว่า ร่างกายประกอบขึ้นด้วย ดิน น้ำ ลม ไฟ เพียงชั่วคราว ไม่ใช่สัตว์บุคคลที่แท้จริง

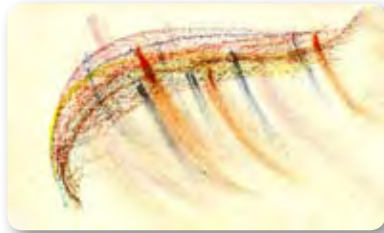
๗. อรูป ๔ ได้แก่ ระลึกถึงฌานที่มีรูปธรรมเป็นอารมณ์ ซึ่งมีอยู่ ๔ อย่าง คือ กำหนดที่ว่างหาที่สูดมิได้เป็นอารมณ์ กำหนดวิญญานหาที่สูดมิได้เป็นอารมณ์ กำหนดภาวะที่ไม่มีอะไรเป็นอารมณ์ กำหนดภาวะมีสัญญาก็ไม่ใช่อารมณ์ ไม่มีสัญญาก็ไม่ใช่เป็นอารมณ์

ธรรมทั้ง ๔๐ อย่างนี้เป็นบ่อเกิดแห่งสติได้ ต่อเมื่อบุคคลต้องนำจิตไปจดจ่อ อยู่กับการบริกรรมธรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ด้วยจิตที่มีศีลไม่ขาด ไม่ทะลุ ไม่ต่าง ไม่พร้อย แล้วสติย่อมเกิดและมีกำลังมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้จิตเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิ วิธีนี้เป็นการฝึกจิตให้ระลึกอยู่กับปัจจุบันขณะ เป็นการป้องกันสิ่งกระทบที่เป็นเรื่องในอดีตและอนาคต มิให้ส่งเข้ากระทบจิต จิตจึงสงบอยู่กับอารมณ์ที่เป็นปัจจุบันเท่านั้น

อารมณ์สงบด้วยฉาน

ผู้ใดเอาธรรมอย่างใดอย่างหนึ่งมาใช้ปรกกรรม จนจิตมีกำลังของสติกล้าแข็ง แล้วพัฒนาเข้าสู่ความตั้งมั่นเป็นสมาธิสูงสุด (อัปนาสมาธิ) หรือที่เรียกว่า เป็นสมาธิระดับฉาน จิตที่เข้าถึงความทรงฉาน ย่อมมีแต่อารมณ์ภายใน หรือที่เรียกว่า อารมณ์ฉานเท่านั้นที่เกิดขึ้น

อารมณ์ที่เป็นรูปฌาน ได้แก่

รูปฌานที่ ๑ **จิตมีอารมณ์** วิตก วิจาร ปิติ สุข
เอกัคคตา

รูปฌานที่ ๒ **จิตมีอารมณ์** ปิติ สุข เอกัคคตา

รูปฌานที่ ๓ **จิตมีอารมณ์** สุข เอกัคคตา

รูปฌานที่ ๔ **จิตมีอารมณ์** อุเบกขา เอกัคคตา

อารมณ์ที่เป็นอรุปฌาน ได้แก่

อรุปฌานที่ ๑ **จิตมีอารมณ์อรุปฌาน** ที่เรียกว่า
อากาสาñญายตนะ

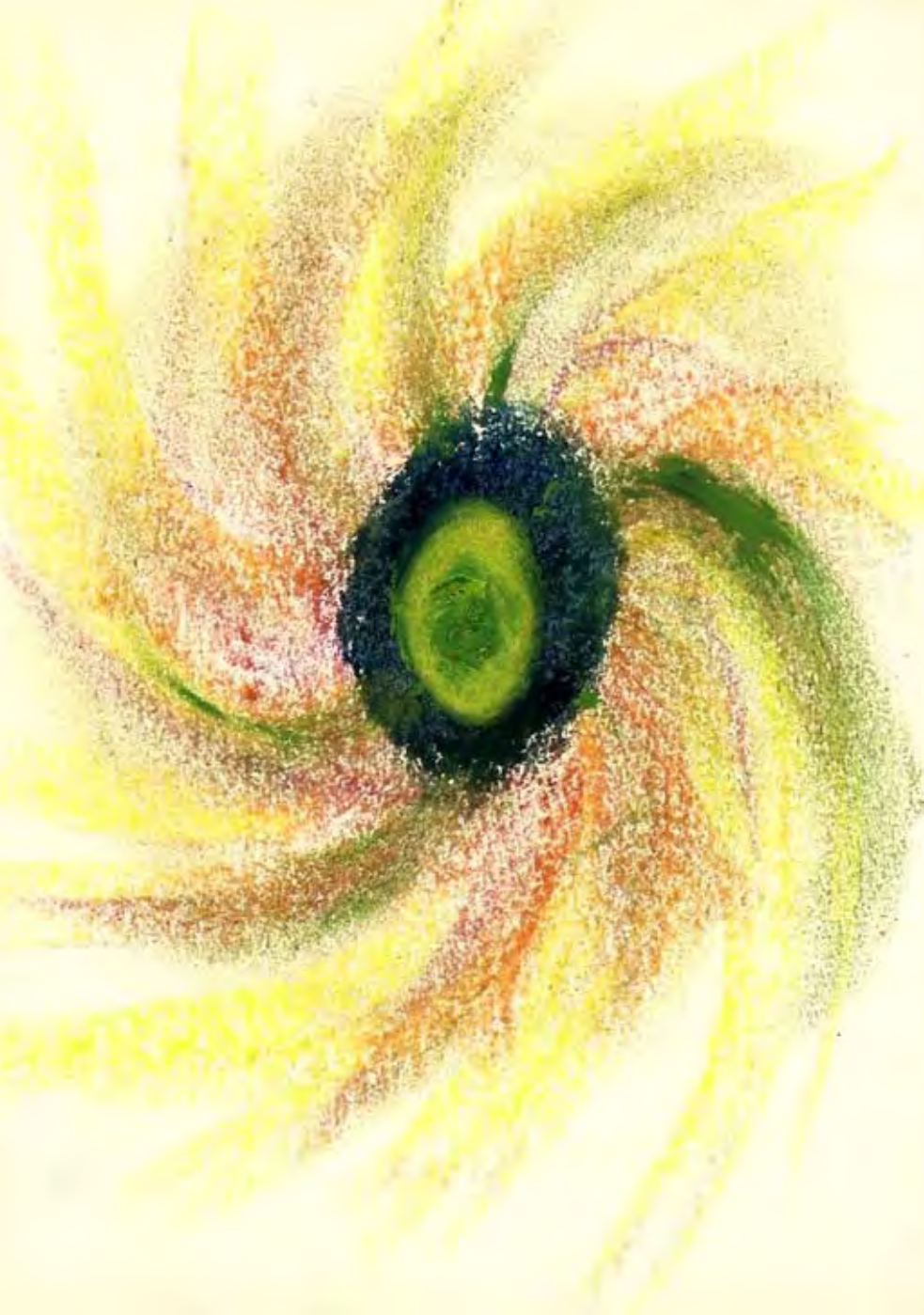
อรุปฌานที่ ๒ **จิตมีอารมณ์อรุปฌาน** ที่เรียกว่า
วิญญาñญายตนะ

อรุปฌานที่ ๓ **จิตมีอารมณ์อรุปฌาน** ที่เรียกว่า
อาภิกขุñญายตนะ

อรุปฌานที่ ๔ **จิตมีอารมณ์อรุปฌาน** ที่เรียกว่า
เนวสัณญานาสัณญายตนะ

จากเรื่องที่เขาบอกเล่ามาให้ฟัง จะเห็นได้ว่า จิต
สงบจากอารมณ์ที่เกิดขึ้นจากสิ่งกระทบภายนอก แต่ยังคง
ปรากฏมีอารมณ์ภายใน หรืออารมณ์ฌานเกิดขึ้นกับจิต
อย่างนี้ ผู้เขียนเรียกว่าอารมณ์ที่เกิดจากสิ่งกระทบภายนอก
สงบด้วยการพัฒนาจิตให้เข้าถึงความทรงฌาน และยังไม่
เรียกว่า เป็นผู้สงบที่แท้จริง

อารมณ์สงบด้วยสัญญาเวทียตนโรธ

ผู้ใดปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จนสามารถพัฒนาจิต ให้เข้าถึงดวงตาเห็นธรรมในระดับอนาคามีผล หรือเข้าถึง อรหัตตผลได้แล้ว และนำจิตมาพัฒนาตามแบบของสมถ กรรมฐาน จนสามารถบรรลุฌานสมาบัติ ๘ ได้แล้ว หาก พัฒนาจิตให้มีกำลังของสติเพิ่มมากยิ่งขึ้นไปอีก จิตย่อมเข้า ถึงความสงบจากสัญญาและเวทนา คือจิตไม่มีความจำได้ หมายถึง และไม่มีอารมณ์สุข อารมณ์ทุกข์ อารมณ์ไม่สุข ไม่ทุกข์เกิดขึ้น มีแต่ตัวรู้เพียงอย่างเดียว เรียกจิตที่มีสภาวะ

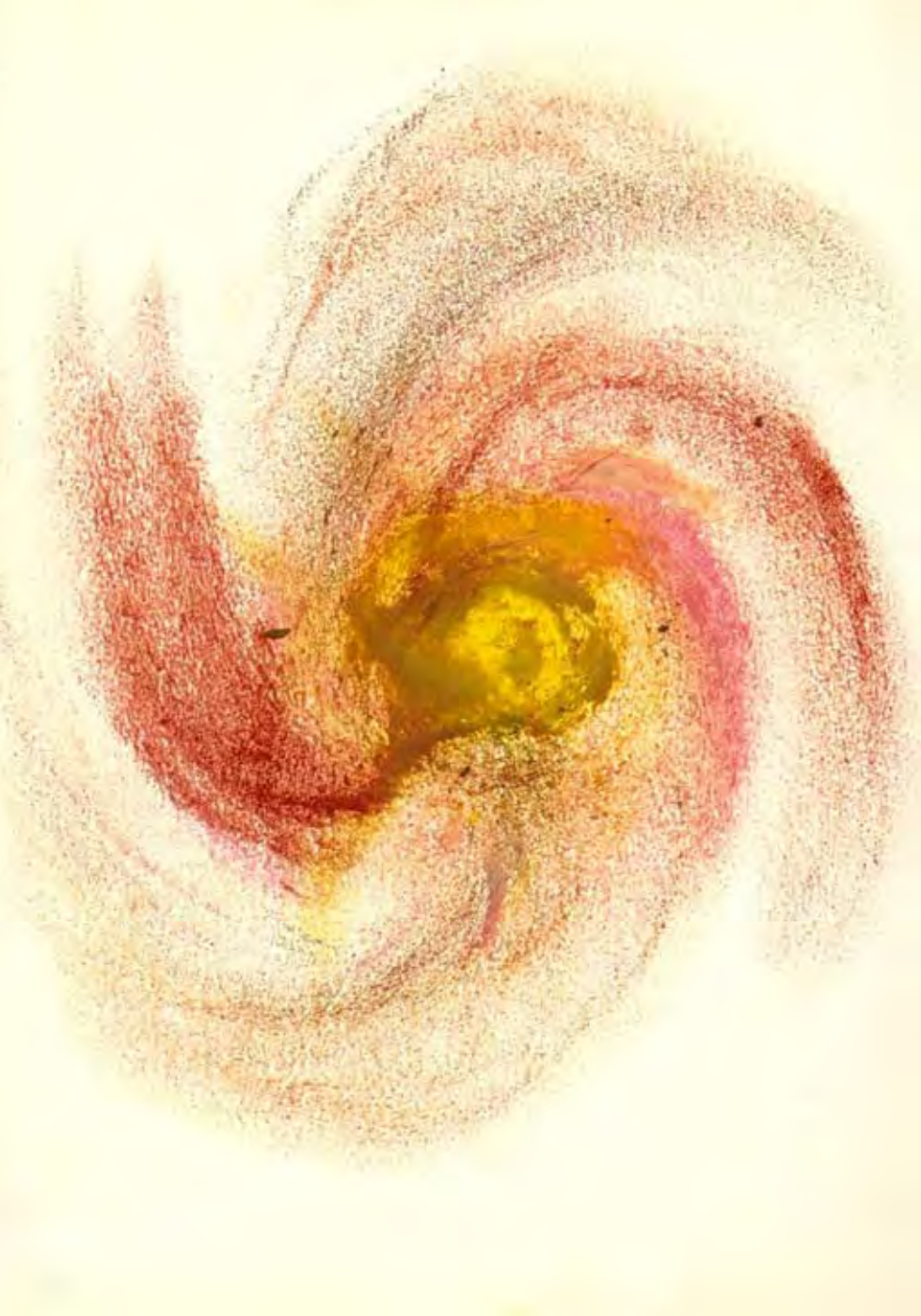
เช่นนี้ว่า สัจจะญาณเวทียัตถิโรธ หรือนิโรธสมาบัติ หรืออนุบุพพิหารสมาบัติ ๙ การปฏิบัติเช่นนี้มีผลทำให้กายสงบจากการแปรเปลี่ยนของรูปขันธ์ และไม่เกิดอารมณ์ใดๆ ขึ้นกับนามขันธ์ เป็นการสงบของรูปนามอย่างแท้จริง ตราบเท่าที่จิตยังทรงอยู่ในสภาวะของสัจจะญาณเวทียัตถิโรธ แต่เมื่อกำลังของสัจจะญาณเวทียัตถิโรธเสื่อมลงตามกฎไตรลักษณ์ จิตย่อมกลับมาอยู่ในสภาวะที่ยังรับกระทบสิ่งภายนอกเข้าปรุงอารมณ์ได้ เหมือนกับอารมณ์ของพระอนาคามี และอารมณ์ของพระอรหันต์ ที่มีได้พัฒนาจิตเข้าสู่สัจจะญาณเวทียัตถิโรธ

สรุปแล้ว การพัฒนาจิตให้เข้าถึงความสงบทั้งสองแบบเป็นความสงบของจิตเพียงชั่วคราว ที่มีความแตกต่างกันดังนี้

ความสงบแบบฉาน เป็นความสงบจากอารมณ์ที่เกิดจากสิ่งกระทบภายนอก แต่ยังคงมีอารมณ์ภายในที่เรียกว่าอารมณ์ฉานเกิดขึ้น ทั้งปุถุชนและอริยบุคคลชั้นสูงสามารถพัฒนาจิตให้เข้าถึงได้ แต่เมื่อจิตพ้นจากอำนาจของฉานแล้วจิตย่อมกลับมากระทบและปรุงอารมณ์ได้อีก

ความสงบแบบสัจญาเวทิตนโรธ เฉพาะพระอริยบุคคลชั้นพระอนาคามีหรือชั้นพระอรหันต์เท่านั้น ที่สามารถพัฒนาจิตให้เข้าถึงได้ โดยไม่มีอารมณ์ภายในเกิดขึ้น และเมื่อพ้นจากอำนาจของสัจญาเวทิตนโรธแล้ว จิตย่อมกลับมารับกระทบและปรุงอารมณ์ได้อีก แต่เป็นอารมณ์แบบพระอริยบุคคล

สงบใจแต่กายยังไม่สงบ

ในธรรมวินัยของพุทธศาสนา ได้บอกทางการพัฒนาจิตให้พ้นไปจากความทุกข์ ผู้ที่พัฒนาจิต (วิปัสสนากรรมฐาน) จนเข้าถึงปัญญาเห็นแจ้งได้แล้ว เป็นผู้ที่สามารถ รู้ เห็น เข้าใจ ความจริงได้อย่างถูกต้อง เป็นความจริงที่ไม่แปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา จึงเรียกความจริงเช่นนี้ว่า ปรมาตถสัจจะ

ผู้ใดใช้ปัญญาเห็นแจ้ง กำจัดสังโยชน์ ๓ (สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส) ให้หมดไปจากใจได้แล้ว เรียกผู้นั้นว่าเป็น พระโสดาบัน

ผู้ใดใช้ปัญญาเห็นแจ้ง กำจัดสังโยชน์ ๓ และทำให้
กามราคะ และภริษะ มีกำลังอ่อนลง เรียกผู้นั้นว่าเป็น
พระสกทาคามี

ผู้ใดใช้ปัญญาเห็นแจ้ง กำจัดสังโยชน์ ๕ (ลักกาย
ทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส กามราคะ ภริษะ) ได้แล้ว
เรียกผู้นั้นว่าเป็น พระอนาคามี

ผู้ใดใช้ปัญญาเห็นแจ้ง กำจัดสังโยชน์ ๑๐ (ลักกาย
ทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส กามราคะ ภริษะ รุปราคะ
อรุปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา) ได้แล้ว เรียกผู้นั้นว่าเป็น
พระอรหันต์

จากข้อเขียนที่ชี้ให้เห็นการพัฒนาจิตของพระอริย
บุคคลระดับต้น ไปจนถึงพระอริยบุคคลขั้นสูงสุด จะเห็นได้ว่า
การพัฒนาปัญญาเห็นแจ้งให้เกิดขึ้นนั้นมีความสำคัญกับชีวิต
เพราะสามารถใช้ปัญญาเห็นแจ้งกำจัดกิเลสที่ผูกมัดใจ ให้
ต้องเวียนตาย-เวียนเกิด (สังโยชน์) ได้ เมื่อใดที่กิเลสในใจลด
ลง ความสงบสุขของชีวิตย่อมเกิดขึ้น ดังตัวอย่างที่พระพุทธ
โคดมได้ตรัสกับหมู่ภิกษุที่วัดเชตวัน เมืองสาวัตถี ในทำนอง
ที่ว่า “ข้าพเจ้าที่ติดอยู่กับปลายเล็บของตถาคตมิได้ถึงเสียวที่

๑๐๐, ๑๐๐๐, ๑๐๐,๐๐๐ นี่ก็คือความทุกข์ที่พระโสดาบันที่ต้อง
เวียนตาย-เวียนเกิดอีกไม่เกินเจ็ดชาติมีเหลืออยู่ เมื่อเทียบ
กับความทุกข์ที่กำลังจัดได้แล้ว มีมากดั่งขี้ฝุ่นที่เหลืออยู่ใน
พื้นปฐพี”

จากพุทธวจนะนี้ จะเห็นได้ว่า พระโสดาบันยังมีจิต
ไม่สงบ และเช่นเดียวกับพระสกทาคามี พระอนาคามี ยังเป็น
ผู้มีจิตไม่สงบ ยังมีสังโยชน์บางตัวรบกวนใจให้หวั่นไหวได้
แต่หวั่นไหวได้ไม่มากเท่าพระโสดาบัน ส่วนพระอริยบุคคลชั้น
สูงสุดคือ พระอรหันต์ สามารถกำจัดสังโยชน์ทั้ง ๑๐ ตัวให้
หมดไปได้แล้วก็จริง แม้ใจไม่ทุกข์ แต่ใจยังกระเพื่อมด้วย
อารมณ์ของเจตสิกบางตัว เช่น อารมณ์ที่เกิดขึ้นจากเมตตา
สติ ปัญญา ฯลฯ

ผู้สงบอย่างแท้จริง

ผู้ใดพัฒนาจิตจนเกิดปัญญาเห็นทุกข์ตามธรรมได้แล้ว และใช้ปัญญาเห็นทุกข์ไปบริหารจัดการให้ร่างกาย พ้นไปจากอำนาจของกฏไตรลักษณ์ และเช่นเดียวกัน ใช้ปัญญาเห็นทุกข์ไปบริหารจัดการจิต ให้เป็นอิสระจากอำนาจของกฏไตรลักษณ์ ได้เมื่อใด ผู้นั้นย่อมมีชีวิตเป็นอิสระจากกิเลสทั้งปวง ไม่ต้องนำพาชีวิตไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในภพใดๆของวัฏสงสารอีกต่อไป กายย่อมสงบจากการแปรเปลี่ยนของรูปขันธ์ ใจย่อมสงบจากการไม่มีเจตสิกใดๆเข้ามาทำให้ใจกระเพื่อม อย่างนี้จึงจะเรียกว่า เป็นผู้สงบที่แท้จริง ผู้เขียนขอยกมาเป็นตัวอย่าง ดังนี้

๑. การเสด็จดับขันธปรินิพพานของพระพุทธโคดม

ในพรรษาที่ ๔๕ ณ เมืองกุสินารา เวลาสุดท้ายของคืนวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ อันเป็นวันเพ็ญวิสาขะ ภายใต้ต้นรังคู่ที่ออกดอกสะพรั่ง หลังจากตรัสปัจฉิมโอวาทแล้ว พระพุทธะได้ดำเนินสู่ปรินิพพานด้วยลีลาดังนี้

ทรงนำจิตเข้าสู่ปฐมฌานเป็นเบื้องต้น

ออกจากปฐมฌาน แล้วทรงเข้าสู่ทุติยฌาน

ออกจากทุติยฌาน แล้วทรงเข้าสู่ตติยฌาน

ออกจากตติยฌาน แล้วทรงเข้าสู่จตุตถฌาน

ออกจากจตุตถฌาน แล้วทรงเข้าสู่อากาสนัญญาตนะ

ออกจากอากาสนัญญาตนสมาบัติ แล้วทรงเข้าสู่

วิญญานัญญาตนะ

ออกจากวิญญานัญญาตนสมาบัติ แล้วทรงเข้าสู่

อาภิญญัญญาตนะ

ออกจากอาภิญญัญญาตนสมาบัติ แล้วทรงเข้าสู่

เนวลัญญานาฬัญญาตนะ

ออกจากเนวลัญญานาฬัญญาตนสมาบัติ แล้วทรง

เข้าสู่สัจญาเวทิตนโรธ จิตพักอยู่ในสัจญาเวทิตนโรธ

ชั่วขณะ แล้วถอนจิตออกจากสัจญาเวทิตนโรธโดยปฏิโลม

จนถึงปฐมฌาน

ออกจากปฐมฌาน แล้วทรงเข้าสู่ทุติยฌาน
ออกจากทุติยฌาน แล้วทรงเข้าสู่ตติยฌาน
ออกจากตติยฌาน แล้วทรงเข้าสู่จตุตถฌาน
ออกจากจตุตถฌาน แล้วทรงดับขั้นธปรินิพพาน

ดับขั้นธปรินิพพาน หมายถึง พระพุทธองค์ได้ดับ
ทั้งรูปและดับทั้งนาม จึงไม่มีจิตวิญญูญาณมาเวียนว่ายตายเกิด
เป็นสัตว์อยู่ในภพใดๆของวัฏสงสารอีกต่อไป จากประสบการณ์
พิสูจน์สังขารธรรมของผู้เขียน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้เขียน
สามารถดับได้เพียงรูปขั้นธ แต่นามขั้นธยังดับไม่ได้ ด้วยเหตุ
ที่ยังมีกิเลสฝั่งแน่นอยู่ในจิตนั่นเอง จากประสบการณ์ใน
ครั้งนั้น ผู้เขียนจึงได้หาวิธีดับกิเลสให้หมดไปจากนามขั้นธ
และได้พบว่า ปัญญาเห็นแจ้งเท่านั้น ที่มีพลังอำนาจมากพอที่
จะดับกิเลสที่ผูกมัดใจ (สังโยชน์) ได้ ซึ่งผู้เขียนกำลังดำเนิน
อยู่ในขั้นตอนของการกำจัดกิเลสให้หมดไปจากใจ หากกำจัด
หมดไปได้เมื่อใดแล้ว โอกาสเข้าถึงความเป็นผู้สงบที่แท้จริง
ย่อมเป็นไปได้

๒. การเข้าสู่นิพพานของพุทธสาวิกา

พุทธสาวิกาในที่นี้ได้แก่ การเข้านิพพานของพระ
มหาปชาบดี (โคตมี) เมื่อมีอายุได้ ๑๒๐ พรรษา ณ เมือง

เวลาสี่ แคว้นวัชชี ในวันที่จะนิพพานนั้น พระมหาปชาบดีได้
เข้ามาและตรวจดูพบว่า ชีวิตจะหมดสิ้นลงในเย็นวันนี้ จึง
ได้ไปทูลลาพระพุทธเจ้า และพระพุทธเจ้าได้รับสั่งให้แสดง
ฤทธิ์ให้พุทธบริษัทดูเป็นครั้งสุดท้ายก่อนเข้านิพพาน หลังจาก
แสดงฤทธิ์แล้วเสร็จ พระมหาปชาบดีได้ออกจากกุฎาคารศาลา
เพื่อกลับไปยังสำนักภิกษุณีที่อยู่ในป่ามหาวัน แล้วเข้านิพพาน
ด้วยลีลาดังนี้

นำจิตเข้าสู่ปฐมฌานเป็นเบื้องต้น

ออกจากปฐมฌาน แล้วนำจิตเข้าสู่ทุติยฌาน

ออกจากทุติยฌาน แล้วนำจิตเข้าสู่ตติยฌาน

ออกจากตติยฌาน แล้วนำจิตเข้าสู่จตุตถฌาน

ออกจากจตุตถฌาน แล้วนำจิตเข้าสู่อาภาสอันญายตนะ

ออกจากอาภาสอันญายตนะสมาบัติ แล้วนำจิตเข้าสู่

วิญญานันญายตนะ

ออกจากวิญญานันญายตนะสมาบัติ แล้วนำจิตเข้าสู่

อาภิญัจญายตนะ

ออกจากอาภิญัจญายตนะสมาบัติ แล้วนำจิตเข้าสู่

เนวลัญญานาลัญญายตนะ

แล้วถอนจิตออกจากเนวสัณญานาสัณญายตนสมาบัติ
โดยปฏิโลมจนถึงปฐมฌาน แล้วดำเนิหสีลาต่อดังนี้

ออกจากปฐมฌาน แล้วนำจิตเข้าสู่ทุติยฌาน
ออกจากทุติยฌาน แล้วนำจิตเข้าสู่ตติยฌาน
ออกจากตติยฌาน แล้วนำจิตเข้าสู่จตุตถฌาน
ออกจากจตุตถฌาน แล้วดับรูปพร้อมกับดับนาม

สภาวะที่รูปดับพร้อมกับนามดับเรียกว่า **นิพพาน** คำว่า
“ดับรูป” หมายถึง ไม่ปรากฏรูปให้จิตเข้าอยู่อาศัยได้อีก เมื่อ
ไม่มีรูป ความแปรปรวนในธาตุขันธ์ย่อมไม่ปรากฏขึ้นได้
ส่วนคำว่า “ดับนาม” หลวงพ่อประสิทธิ์ แห่งถ้ำยายปริก
อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ได้ให้ความหมายไว้ว่า
ความรู้สึกนึกคิดปรุงแต่งของจิตดับ นั่นคือ อากาของจิต
(เจตสิก) อันได้แก่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง เมตตา
สติ ปัญญา ฯลฯ ดับหมด ความรู้สึกนึกคิดปรุงแต่งไม่มี
นอกนั้นล้วนเป็นสภาวะธรรมที่มากกระทบจิตทั้งสิ้น

จากตัวอย่างที่ยกขึ้นมากล่าวถึง จะเห็นได้ว่า การเข้าถึงความเป็นผู้สงบอย่างแท้จริงได้นั้น ต้องเป็นผู้มีจิตบรรลอรិยธรรมขั้นสูงสุด และต้องทิ้งขั้น (ดับรูป ดับนาม) ลาโลกไปแล้ว คือเป็นพระอรหันต์ประเภท อรูปาติเสสนิพพาน เท่านั้น จึงจะเข้าถึงความสงบอย่างแท้จริงได้ บุคคลเป็นผู้มีรูปร่างกายไม่สงบด้วย ธาตุขันธ์แปดปรวน (เกิด-แก่-ตาย) ธาตุขันธ์มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ธาตุขันธ์ถูกอกุศลวิบากเบียดเบียน ฯลฯ บุคคลผู้มีจิตไม่สงบด้วยอำนาจของกิเลส ตัณหา อุปาทาน จิตเป็นทาสของความโลภ ความโกรธ ความหลง จิตตกอยู่ภายใต้อำนาจของอวิชชา ฯลฯ ต่างๆ เหล่านี้เป็นเหตุให้จิตกระเพื่อม หวั่นไหว ไม่สบายใจ เศร้าใจ เสียใจ ทุกข์ใจ ฯลฯ

พระอรุຍบุคคลสูงสุดที่ยังมีชีวิตอยู่ เป็นผู้ที่มีร่างกายยังไม่สงบ ยังมีธาตุขันธ์แปดปรวน ยังมีโรคภัยเบียดเบียน ยังต้องบาดเจ็บพิกลพิการ ฯลฯ พระอรุຍบุคคลสูงสุด ยังมีจิตไม่สงบด้วยอำนาจของกิเลสบางตัว ยังมีเจตสิกผลักดันให้จิตกระเพื่อม จึงเรียกพระอรุຍบุคคลสูงสุดประเภทนี้ว่า สรูปาติเสสนิพพาน

ทั้งปุถุชนและอริยบุคคล ผู้ยังมีชีวิตดำรงอยู่ ยังมีร่างกายให้จิตใช้งานได้อยู่ ร่างกายยังตกอยู่ภายใต้อำนาจของการเกิด (ชาติ) การแก่ (ชรา) การเจ็บไข้ได้ป่วย (พยาธิ) และการตาย (มรณะ) จึงเป็นเหตุทำให้ธาตุขันธ์ยังไม่สงบ ยังมีการแปรปรวน มีการเคลื่อนไหวเพื่อแยกย้ายกลับสู่ธรรมชาติดั้งเดิม ธาตุขันธ์ที่ยังกระเพื่อม ยังมีการโยกย้ายถ่ายเทเช่นนี้ จึงเรียกว่า ยังไม่สงบ เช่นเดียวกับทั้งปุถุชนและอริยบุคคล ผู้ยังมีชีวิตดำรงอยู่ ยังมีจิตสั่งร่างกายให้ทำโน่นทำนี่ แม้สิ่งเศร้าหมอง (กิเลส) จะมีลดน้อยลงในจิตของอริยบุคคล แต่ก็ยังมีกิเลสบางตัวหลงเหลืออยู่ ยังปลอดภัยให้เป็นอิสระจากกิเลสไม่ได้ พระอริยบุคคลผู้สามารถกำจัดสังโยชน์ทั้ง ๑๐ ให้หมดไปจากใจได้แล้วก็ตาม แต่ยังมีเจตสิกบางตัวแปรปรวนเคลื่อนไหวอยู่ภายใน เป็นเหตุทำให้จิตกระเพื่อมไม่สงบลงได้ จึงเรียกพระอริยบุคคลชั้นสูงสุดประเภทนี้ว่า สอุปาทิเสสนิพพาน ดังได้กล่าวไว้แต่แรก

บุคคลผู้นำตัวเข้ามาสัมผัสกับสิ่งที่เขียนบอกเล่ามานี้ หากศรัทธาเลื่อมใสในธรรมวินัยของพุทธศาสนา สามารถนำตัวเข้าปฏิบัติธรรม เพื่อพัฒนาจิตให้มีกำลังของสติเพิ่มมากขึ้น และให้มีกำลังของปัญญาเห็นถูกต้องตามธรรมเกิดขึ้น ด้วยจุดประสงค์เพื่อลดอำนาจของกิเลสที่ผลักดันจิตให้เกิดอารมณ์ ที่ทำให้จิตหวั่นไหว การฝึกปฏิบัติธรรมเบื้องต้น เป็นการพัฒนาจิตให้มีสติกล้าแข็ง ฝึกจิตให้มีสติระลึกทันสิ่งกระทบที่เป็นปัจจุบันขณะ เทียบกับการลดอารมณ์ปรุงแต่งของจิตให้น้อยลง หรือพูดในทางตรงกันข้ามว่า เป็นการเพิ่มความสงบของจิตให้มีมากขึ้น และยังพัฒนาจิตให้มีสติกล้าแข็งมากยิ่งขึ้น โอกาสที่จิตจะเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิแน่นแน่ (อัปปนาสมาธิ) คือเป็นสมาธิระดับฌานได้แล้ว อารมณ์ปรุงแต่งที่เกิดจากสิ่งกระทบภายนอกย่อมหมดไป คงเหลือแต่อารมณ์ภายในที่เรียกว่า อารมณ์ฌานเท่านั้นที่เกิดขึ้น ซึ่งมีเพียง ๕ อารมณ์และลดลงจนเหลือ ๑ อารมณ์ ความสงบจากอารมณ์ฌาน จะคงอยู่นานตราบเท่าที่ผู้พัฒนาจิต ยังคงรักษาความทรงฌานไว้ได้ และยังมีสภาวะของจิตเป็นอริยบุคคลขั้นสูงที่ชำนาญในฌานสมาบัติสามารถพัฒนาจิตให้เข้าถึงนิโรธสมาบัติได้ ในสภาวะเช่นนี้ จิตย่อมสงบจากอารมณ์ปรุงแต่ง ตราบนานเท่าที่จิตยังคงอยู่ในนิโรธสมาบัติ

จากประสบการณ์ของผู้เขียน พระอริยสงฆ์ผู้ชำนาญ
ในฌานสมาบัติ สามารถพัฒนาจิตจนบรรลุถึงความไม่มี
สัญญา ไม่มีเวทนา (สัญญาเวทียตนิโรธ) คงมีแต่ตัวรู้
เท่านั้นที่ยังคงอยู่ บางท่านคงสภาวะเช่นนี้ไว้ได้ ๓ วัน ๕ วัน
๗ วัน นั่นคือเป็นผู้มีจิตสงบอย่างแท้จริง สงบได้นานเท่าที่
ตั้งจิตอธิษฐานไว้

ดังนั้นผู้เขียนกล่าวโดยยุดิได้ว่า ผู้มีความสงบอย่าง
แท้จริง ต้องมีกายสงบและมีจิตระงับจากสิ่งกระทบใดๆ นั่น
คือ บุคคลผู้มีสภาวะของจิตเป็นพระอรหันต์ และทิ้งขันธ์
ลาโลกเข้านิพพานไปแล้ว

รายนามผู้ร่วมศรัทธาพิมพ์หนังสือผู้สงบอย่างแท้จริง

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเงิน
1	ร้านไตรปิฎก	14,300
2	บจก. นิमितทองสุข	5,000
3	คุณทิพวัลย์ ศรีสุวรรณ	5,000
4	คุณอรนุช เตชะมหพันธ์	3,700
5	คุณขวัญชนก	3,000
6	คุณกฤษ	2,200
7	คุณนุชจรินทร์ เหลืองสุรฤทธิ์	1,590
8	คุณเทียนชัย มุณินทรนิมิตต์	1,500
9	คุณแจตชสถัญญ์ วิชาภาศิริกุล	1,500
10	คุณประกอบ มาณะจิตต์	1,450
11	คุณอภาวดี ลีตือนันต์	1,300
12	คุณลัดดา สาลิกา	1,200
13	คุณบุญมา ธรรมพิทักษ์กุล	1,190
14	คุณธนกร สันติเกษม	1,020
15	คุณอุดมพร สายเพ็ชรและครอบครัว	1,000
16	คุณเรวัตร์-คุณวัลยา แสงนิลและครอบครัว	1,000
17	รองนายกเทศมนตรีเมืองชุมแสง จ.นครสวรรค์ และ พท.เสริม-คุณสำราญ ตริวิมล	1,000
18	คุณบุญรอด ใบกะมุด, จ.ส.ต.ไพโรจน์-คุณดาวรุ่ง มีหล้า, ด.ช.ธงชัย จันทร์กระจ่าง	1,000
19	สท.ณรงค์ศักดิ์-คุณอัมพร กิ่งแสง	1,000
20	ผญ.นริสา รัตนธรรมวัฒน์	1,000
21	คุณมาโนชญ์ ไกรมงคล	970
22	คุณทรงพล มงคลปรีดาโฮม	870
23	คุณธชาธร พลเวียง	600
24	คุณจำรัส พันธุ์บุตร	550
25	คุณอรรรณ กอประเสริฐศรี	550
26	คุณนฤมล	500
27	อ.ยุทธพร-อ.ประภาพร ทาคำ	500
28	คุณกฤษทล ศรีอริยวงศ์	500
29	คุณป้ามณี ช่วยกุล	500

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเงิน
30	คุณอรุณี ปิ่นทก่าพล	500
31	อ.มณีรัตน์ บุญเกษมและครอบครัว	500
32	ร้านศิริโกศภัณฑ์	500
33	คุณยุพิน วัฒนาพิบูลย์ชัย	500
34	คุณศิริ-คุณทิพย์ วงษ์ชีวะสกุล	500
35	ครอบครัว ร้านปิ่นบรรเจิดกิจ	500
36	คุณเชิงเตี้ย-คุณธีรพล แซ่ตั้ง, คุณสมชาย-คุณไฉไล- ด.ญ.นงนภัส-ด.ญ.นันทวรรณ เลี้ยวเจริญ	470
37	คุณวนา พูลผล	460
38	คุณกิตติพงษ์ ชมภูพงษ์เกษม	460
39	คุณเสาวนีย์ จิระอาพันธ์	440
40	คุณเกวลิณ รื่นเรือง	430
41	คุณสุวิทย์ ธารางกุล	425
42	คุณสมหมาย ว่างกานนท์	400
43	คุณสมชาย-คุณสมหมาย ว่างกานนท์และครอบครัว	400
44	ร้านโอहारเฟอร์นิเจอร์	400
45	คุณสุวิดา เงินนำโชค	390
46	คุณรัตนา ทองมาลา	370
47	คุณโซเฟีย เลอ	350
48	คุณกิตติพงษ์ ชมภูพงษ์เกษม	340
49	ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	325
50	คุณรพีพรรณ ทักแพ่ง	300
51	ร้านไทยโลหะการ	300
52	คุณยุพา ม่วงพรหม, คุณยุพิน จุลบโมข	300
53	คุณสุภาวดี แป้นศิริ	300
54	คุณสุมาลี-คุณประสงค์-คุณวัฒนา และบุตร	300
55	คุณพงศ์เดช มานุกุล	260
56	คุณวรพล แซ่จู้	250
57	คุณศญา ธนสิทธิวงศ์	250
58	คุณป้าทองดี คำป่อง	250
59	คุณสุภัทรา จูติอมรพันธ์	230

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเงิน
60	คุณคำดี-คุณดำ และครอบครัว	200
61	ร้านชินกมล สัมสด	200
62	คุณวิรุฒิ-คุณมูทิตา ว่างานนท์และครอบครัว	200
63	คุณคเนิง-คุณสรางค์ ตามประดับ	200
64	คุณมานิตา แสงธาราทิพย์	200
65	คุณสุมาลี วีระเศรษฐกุล	200
66	คุณสมพงษ์ ชูมา	200
67	คุณวิชัย-คุณสมพร ภัทรดำรง	200
68	ร้านนำสไตส์	200
69	คุณพิก ทิมพร	200
70	คุณอำนาจ-คุณบุญเดือน กล่อมวงษ์	200
71	คุณแดง แซ่ตั้ง	200
72	คุณอัจฉริย์ วาสนาเรืองสุทธิ	200
73	ร้านศรีมีฆวาฬ	200
74	ร้านทองแม่ญวนณ	200
75	คุณอัญญารัตน์ ทิพประเสริฐและครอบครัว	200
76	คุณไพลิน มิ่งลดาพร	200
77	คุณอำนาจ-คุณอินทิรา พุ่มทอง	200
78	คุณธัญญภรณ์-คุณวทันยา พุ่มทอง	200
79	คุณสุภัทรา ลูติอมรพันธุ์	180
80	คุณวรรณวิสา รัตโตบุตร	180
81	คุณพิชิต แซ่ตั้ง	160
82	คุณทุเรียน สุวรรณภาพ	150
83	คุณอัครินี อัคราธิวัฒน์กุล	140
84	คุณกนกนันท์ ชาวพรกิจ	120
85	คุณพิชิต แซ่ตั้ง	100
86	คุณวุฒิมัทธ-คุณพิมานมาศ มิ่งลดาพร	100
87	คุณวรรณพร มิ่งลดาพร	100

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนเงิน
88	คุณอุ้ยลู่ แซ่ตั้ง	100
89	ร้านพิชัยมอเดอร์	100
90	คุณประภา อิสระสิงห์ชัย	100
91	คุณวิไล อังอมร	100
92	คุณเยาวรัตน์ เมธีผาดิกุล	100
93	คุณสมศรี ว่างานนท์	100
94	ร้านสยามวิริยะ	100
95	คุณสมหมาย หาญพล	100
96	คุณวัชรพงษ์ พุทธิตระกูล	100
97	คุณแม่เฉลียว เพ็ชรรัตน์	100
98	คุณบุญช่วย ขายไก่อ	100
99	คุณวันดี ม่วงมี	100
100	ร้านใบตอง	100
101	คุณละมุล ประมิตร	100
102	คุณวิทยา-คุณสภารัตน์-ด.ญ.ประภากร คักดี	100
103	คุณวิชาญ-คุณอารมณ จิตพิพัฒนกุล	100
104	คุณกัมพล-คุณกันยา-ด.ญ.พิมมาดา ใจแก้ว	100
105	คุณสายสุดา บุญที	100
106	คุณขวสี ดวงแก้ว	100
107	คุณเผชิญ-คุณสุมาลี สนจ้อย	100
108	จ.ส.ด.สมบูรณ์-อ.บุศรินทร์ ปั่นกับอินทร์	100
109	คุณสุติน สระทองขาว	100
110	ร้านเสริมสวย กรรณิการ์	100
111	คุณอธิวัฒน์ รักพรชวรวิโรจน์	80
112	คุณทำนอง บังวัฒนกุล	80
113	คุณศิริบูรณ์ เสริมศิริพงษ์	70
114	คุณศักดิ์ดา	70
115	คุณเพิ่มพงษ์-ด.ช.เอกสหัส ธนพิพัฒน์สัจจา	20
	รวมศรัทธาทั้งสิ้น	74,540

